

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/72/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010436
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010436.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného X. M., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom Y. nad X., t. č. v ÚVTOS a ÚVV Ilava, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 13.05.2020, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Dagmary Nedomovej a Bc. Karolíny Tomatovej takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného X. M., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 27.03.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného X. M., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 5) súd zistil, že odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/144/2015 zo dňa 25.05.2016, pre pokračovací prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona a pre prečin porušovania domovej slobody spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 19.08.2016 a ktorý administratívne vykonal dňa 19.12.2018.

Následne nastúpil na výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 42 (štyridsaťdva) mesiacov, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/137/2016 zo dňa 16.02.2017, pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona sčasti spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zákona a pre pokračovací prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona, ktorý má predpokladane po započítaní doby väzby (22.07.2016 - 19.08.2016) vykonať dňa 21.05.2022.

Vyššie uvedeným rozhodnutím súd z dôvodu uloženia súhrnného trestu zároveň zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/67/2016 zo dňa 03.10.2016, v ktorej veci bol odsúdený uznávaný vinným pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 písm. c) Tr. zákona.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 22.01.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS a ÚVV Ilava uviedol, že: „Na výkon väzby bol menovaný predvedený dňa 25.07.2016 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, kde vykonáva aj trest odňatia slobody.

Po pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený dňa 13.09.2016 do kolektívu odsúdených „C“ diferenciačnej skupiny. Z dôvodu plnenia povinností a pozitívnej spolupráce v rámci plnenia programu zaobchádzania bol umiestnený dňa 19.05.2017 do „B“ diferenciačnej skupiny.

Z výkonu väzby nie sú v dokumentácii evidované negatívne poznatky o odsúdenom, povinnosti si plnil. Vo výkone trestu správanie a vystupovanie odsúdeného bolo a je na požadovanej úrovni. Dbá na dodržiavanie časového rozvrhu dňa, hygieny a pokynov.

V osobných veciach si udržiava poriadok, no vyskytol sa nedostatok v oblasti nedovolených kontaktov a nešetného zaobchádzania so zverenou vecou. V kolektíve odsúdených je korektný a bez problémov v komunikácii a vzťahoch - prejavuje snahu o participáciu na vytváraní korektných vzťahov v kolektíve, v prípade interpersonálnych ťažkostí medzi odsúdenými spolupracuje pri riešení možných konfliktov. Disciplinárna odmena mu bola udelená jedenkrát, disciplinárny trest nemá evidovaný, avšak v minulosti jeho prístup k plneniu povinností nebol vždy na požadovanej úrovni. Jeho postoj k trestnej činnosti sa postupne vyvíjal, v súčasnosti sa prejavuje kriticky - uvedomuje si plnú zodpovednosť, potrebu dodržiavať spoločenské a právne normy, tiež negatívny vplyv jeho predchádzajúceho života na rodinu a okolie. Jeho snahou je byť pracovne zaradený a mať pokojný rodinný život. Hodnotový systém a snahu o zmenu života pozitívnym smerom potvrdzuje aj účasťou vo väčšine skupinových aktivít zameraných na rozvíjanie spoločenského a právneho vedomia, konkrétne účasťou v prednáškach a besedách na aktuálne témy (závislosti, drogy, alkohol, extrémizmus, prvá pomoc, rodina). Tiež bol členom skupinového vzdelávania so zameraním na predchádzanie konfliktov a rozvíjanie sociálnych zručností a schopností. Vo voľnom čase sa venuje spoločenským hrám, čítaniu, bol členom krúžku anglického jazyka. Tiež bol zaradený do športového krúžku, no vzhľadom na obmedzené možnosti, resp. zo zdravotného hľadiska v súčasnosti nešportuje. Pravidelne sa zúčastňuje skupinových aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti, v dostatočnej miere si rozvíja morálno-vôľové vlastnosti, teda v rámci programu zaobchádzania úlohy v tejto oblasti plní. V pracovnom procese bol zaradený dlhodobo na pracoviskách v ústave, neskôr na pracovisku mimo ústav. Na pracoviskách si povinnosti plnil zodpovedne, teda v požadovanej kvalite s potrebnou disciplínou a pracovnou morálkou. Vzorným prístupom v pracovnej oblasti prejavoval uvedomelosť potreby trvalého pracovného zaradenia v živote. V súčasnosti je nezaradený zo zdravotných dôvodov, v rámci možností sa zapája do pomocných prác kolektívneho charakteru. Je slobodný, bezdetný, bez partnerského vzťahu. Korektné, pozitívne, pravidelne, v rámci slušného správania sa komunikuje písomne najmä s matkou a sestrou. Kontakty udržiava aj formou návštev a telefonovania. Z kontaktov je zrejماً možnosť návratu k matke. Síce sociálna situácia sa javí menej stabilná, no rodinné zázemie sa javí stabilné, v rodine má oporu. Menovaný čiastočne plnil program zaobchádzania v edukačnej oblasti - bol nedôsledný pri plnení povinností, pretrvával čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, no v tomto smere v súčasnosti plní program zaobchádzania. Doterajší spôsob života prehodnocoval a prehodnotil (trestná činnosť). Uvedomuje si potrebu zmeny života

vo vonkajšom prostredí. Hodnotový systém a snahu o zmenu života pozitívnym smerom potvrdzuje účasťou v skupinových aktivitách zameraných na rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia. V edukačnej oblasti sa nedostatky už nevyškylujú. Z hľadiska ostatných častí programu zaobchádzania možno konštatovať, že vo voľnom čase je aktívny, morálno-vôľové vlastnosti si rozvíja, v pracovnej oblasti je zodpovedný, vzťahy a kontakty

s vonkajším prostredím sú pozitívne a korektné. Napriek tomu, že sociálna situácia sa javí menej stabilná, rodinné zázemie je pozitívne, motivujúce do ďalšieho priebehu života. Má možnosť návratu k matke. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodu neistého sociálneho zázemia (vedený ako bezdomovec), absencie stredoškolského vzdelania, opakovanej trestnej činnosti a požívania návykových látok. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. Odsúdený má Okresným súdom Trenčín, sp. zn. 4T/67/2016, nariadený ochranný dohľad v trvaní jedného roka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a z výkonu trestu odňatia slobody ho odporúčam podmiennečne prepustiť s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 16) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 12-krát súdne trestaný, z toho 11-krát pre trestný čin krádeže. Odsúdený bol už aj vo výkone trestu odňatia slobody. Naposledy pred v súčasnosti vykonávaným trestom bol

vo výkone trestu odňatia slobody vo veci OS Trenčín sp. zn. 1T/125/2014, ktorý vykonal dňa 28.07.2015. Súd tiež zistil, že odsúdený bol v minulosti aj podmiennečne prepustený, a to vo veci OS Trenčín sp. zn. 4T/115/2011 ako aj že vo veci OS Trenčín sp. zn. 1T/43/2012 mu bol zvyšok trestu odňatia slobody odpustený amnestiou.

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí využil právo nevypovedať.

Prokurátor okresnej prokuratúry sa verejného zasadnutia nezúčastnil.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na

desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka tiež javila ako splnená. Je síce pravda, že sa u odsúdeného vyskytli určité nedostatky v súvislosti s dodržiavaním ústavného poriadku (nedovolené kontakty a nešetrné zaobchádzania so zverenou vecou), avšak vzhľadom ku skutočnosti, že odsúdenému nebol za predmetné nedostatky udelený disciplinárny trest ako aj charakter predmetných previnení, ktorých závažnosť je podľa súdu nízka, nejde podľa súdu o také nedostatky, pre ktoré by mal konštatovať nesplnenie druhej podmienky. Nakoniec odsúdený svoje správanie napravil a obdobného konania sa následne už nedopúšťal.

Splnená však nebola dôsledne tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý už bol celkom 12-krát súdne trestaný, pričom už bolo na neho pôsobené aj výkonom trestu odňatia slobody, ktorý pred v súčasnosti vykonávaným trestom naposledy vykonával vo veci OS Trenčín sp. zn. 1T/125/2014, ktorý vykonal dňa 28.07.2015. V tejto súvislosti je potrebné prihliadnuť k tomu, že odsúdený sa po svojom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dopustil ďalšej trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu v súčasnosti dňa 18.02.2016 a 19.02.2016 (vec OS Trenčín sp. zn. 4T/144/2015), teda ani nie rok od svojho prepustenia. Negatívne vyznieva tiež fakt, že odsúdený nevyužil poskytnuté benefity, keď vo veci OS Trenčín sp. zn. 4T/115/2011 bol už raz podmienečne prepustený a následne vo veci OS Trenčín sp. zn. 1T/43/2012 mu bol amnestiou odpustený výkon zvyšku trestu odňatia slobody. Odsúdenému tak bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti.

V prípade odsúdeného je potrebné uznať, že počas doby výkonu trestu odňatia slobody urobil určitý progres, keď zmenil náhľad na páchanie trestnej činnosti, keď v súčasnosti prezentuje kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, taktiež súd pozitívne hodnotí jeho pracovné zaradenie v minulosti ako aj účasť na skupinových aktivitách zameraných na rozvíjanie spoločenského a právneho vedomia a rôznych besedách, avšak súd uvedené nepovažuje vzhľadom na vyššie rozobranú trestnú minulosť odsúdeného za dostatočnú garanciu toho, že povedie riadny život, keď napriek viacerým vykonaným trestom opakovane zlyhal. Negatívne vyznieva aj fakt, že riziko sociálneho zlyhania je u odsúdeného vyhodnotené ako vysoké.

Súd tiež v zmysle § 66 ods. 2 Tr. zákona prihliadol na povahu spáchanej trestnej činnosti, keď zistil, že odsúdený je vo výkone trestu mimo iné pre trestný čin krádeže, t. j. pre majetkovú trestnú činnosť. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odsúdený bol už celkom 11-krát súdne trestaný pre trestný čin krádeže, pre ktorý predstavuje špeciálneho recidivistu. Ako súd zistil z hodnotenia ústavu odsúdený síce pracovne zaradený bol, avšak pre zdravotné problémy v súčasnosti zaradený nie je. Odsúdený ani nepredložil prísľub prípadného zamestnania po jeho prepustení na slobodu. Súd uvádza, že výkon legálnej zárobkovej činnosti na slobode je významným faktorom, ktorý predchádza páchaniu trestnej činnosti, obzvlášť majetkového charakteru. U odsúdeného však nie je zrejmé ako si ten na slobode bude zabezpečovať prostriedky na živobytie. Táto otázka je o to aktuálnejšia vzhľadom na jeho trestnú minulosť.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam sa preto súd nemohol stotožniť so záverom hodnotenia ústavu, ktorý odporučil odsúdeného podmienene prepustiť, keď je zrejmé, že odsúdený dokáže viesť riadny život v podmienkach pod neustálym dohľadom vo výkone trestu odňatia slobody, avšak toto jeho správanie je diametrálne odlišné od správania v podmienkach na slobode. Tiež je potrebné zdôrazniť, že odsúdený je vo výkone trestu od 19.08.2016, teda dostatočne dlhý čas na to aby si v podmienkach výkonu trestu zvýšil svoje vzdelanie a tým aj zvýšil šance pre uplatnenie sa na trhu práce na slobode. V tejto súvislosti zároveň súdu nie je známe prečo odsúdený nepožiadala o preradenie do ústavu s nižším stupňom stráženia a tým si opäť vytvoril ďalšie pozitívne možnosti pre vlastnú resocializáciu.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (stredný stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.